

**SAMENWERKINGSVERBAND VO/VSO
MIDDEN-HOLLAND & RIJNSTREEK**

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Groene Hart Praktijkschool

2017-2021

1	INLEIDING	3
2	SCHOOLGEGEVENS	4
	2.1 Contactgegevens	4
	2.2 Schoolconcept	4
	2.3 Onderwijsaanbod	5
	2.4 Kengetallen leerling populatie	8
	2.5 Gemiddeld aantal leerlingen per klas	8
	2.6 Toelatingsbeleid CSG Groene Hart	9
3	BASISONDERSTEUNING	10
	3.1 Basiskwaliteit	10
	3.2 Preventieve en licht curatieve interventies	10
	3.3 Ondersteuningsstructuur	11
	3.4 Planmatig werken	13
4	EXTRA ONDERSTEUNING	15
	4.1 Extra arrangementen	15
	4.2 Overzicht samenwerkingspartners	16
5	GRENZEN EN GROEIMOGEELIJKHEDEN	17
	5.1 Groeimogelijkheden basisondersteuning	17
	5.2 Groeimogelijkheden extra ondersteuning	17
	5.3 Grenzen van de extra ondersteuning van de school	17
6	PROFESSIONALISERING	18
7	BIJLAGEN	19
	Checklijst basisondersteuning Samenwerkingsverband VO Midden-Holland en Rijnstreek	19

1 INLEIDING

De wetgeving Passend Onderwijs schrijft voor dat iedere school/vestiging in het samenwerkingsverband een ondersteuningsprofiel heeft.

Het Schoolondersteunings Profiel (verder: SOP) is een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Het SOP heeft verschillende functies:

- profilering: welke extra ondersteuning geven de scholen aan leerlingen met extra onderwijs- (en zorg)behoeften;
- kwaliteitsfunctie: een sturingsinstrument op kwaliteit;
- toelating: een document dat een rol speelt bij de toelating van leerlingen;
- communicatie: intern binnen de school en ook naar partner toe, zoals ouders, andere scholen en jeugdzorginstellingen.

Het SOP wordt eenmaal in de vier jaar door het bevoegd gezag van de school vastgesteld.

De medezeggenschapsraden hebben adviesrecht met betrekking tot de vaststelling of wijziging van het SOP.

In het SWV VO MHR is ervoor gekozen om in het SOP niet alleen de extra ondersteuning op te nemen, maar ook de basisondersteuning. De basisondersteuning is die ondersteuning die elke school in het SWV biedt. De basisondersteuning is in een document beschreven.

Dat document wordt opgenomen als onderdeel van het ondersteuningsplan.

Een vertaling van de basisondersteuning in enkele overzichten vindt u in dit SOP.

2 SCHOOLGEGEVENS

2.1 Contactgegevens

Naam school/vestiging	Groene Hart Praktijkschool
Brinnummer	26LR
Adres en plaats	Postbus 166 2400AD Alphen aan den Rijn
Telefoonnummer, e-mailadres	0172 473175
Website	www.groenehartpraktijkschool.nl
Vestigingsdirecteur	Willem van Ouwkerk
Contactpersoon ondersteuning	Anne-Marie Vonk

2.2 Schoolconcept

Korte Impressie van de school

De Groene Hart Praktijkschool is onderdeel van Scope Scholengroep.

Het is een kleinschalige voorziening (per 1 oktober 2017 190 leerlingen).

De school telt 15 jaarklassen.

Het gebouw heeft een aantal praktijklokalen, een tuin en een kas op het betrekkelijk ruime terrein van de school. De kleinschaligheid zorgt voor een overzichtelijk geheel, de leerlingen worden gekend.

In hoeverre heeft de school te maken met verschillen tussen leerlingen?

Hoewel het praktijkonderwijs (PRO) wordt gerekend tot het reguliere voortgezet onderwijs kenmerkt de populatie van de school zich door het gegeven dat de PRO school geen landelijk erkend diploma kent. Leerlingen die praktijkonderwijs volgen hebben hiervoor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het Samenwerkingsverband VO nodig.

Kenmerkend voor de leerlingen zijn leerachterstanden en een verminderde cognitie. De school schat dat daarnaast zo'n 15% van de leerlingen speciale behoeften heeft op het gebied van gedrag, waarbij er zowel sprake kan zijn van het begrenzen van gedrag als ook het stimuleren tot activiteit. Het geven van inzicht in gedrag aan de betrokken leerlingen is een belangrijk item voor het personeel.

Momenteel heeft ongeveer 40 % van de leerlingen een allochtone achtergrond. De leerlingen stromen uit naar arbeid of vervolgonderwijs. Van deze groep gaat ongeveer 25% naar vervolgonderwijs (veelal MBO Entree, niveau 1), 70% stroomt uit naar werk, eventueel in combinatie met MBO). De school werkt samen met het MBO Rijnland en biedt de Entreeopleiding samen met deze MBO-school op locatie van de Groene Hart Praktijkschool.

Hoe wordt binnen de school op speciale onderwijsbehoeften gereageerd?

Bij iedere leerling die toegelaten wordt tot het PRO is sprake van een specifieke onderwijsbehoefte. Dat kan zowel op didactisch gebied zijn, als wat betreft de pedagogische aanpak. Deze aanpak is gericht op het maximaal benutten van de mogelijkheden van iedere leerling. Elke leerling heeft een coach, de eerstverantwoordelijke voor het volgen van de leerling op de Groene Hart Praktijkschool. Voor iedere leerling wordt een ontwikkelingsplan en een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld.

De school is voorafgaand aan het opstellen van het eerste SOP (2013) gevraagd het schoolconcept te karakteriseren door deze te toetsen aan een aantal dimensies. Onderstaande gegevens zijn gecontroleerd en bijgesteld in november 2017. In onderstaand overzicht staan uitersten geformuleerd en de vraag is wat het meest van toepassing is op de school. Een '1' betekent sterk in de richting van het ene uiterste en een '4' sterk in de richting van het andere uiterste.

Schoolconcept school	1	2	3	4	
Overdragen van kennis	☐	☐	X	☐	Zelf ontdekken
Kennis verwerven	☐	☐	X	☐	Werken met kennis
Klassikaal leren	☐	☐	X	☐	Individueel en groepsleren
Sturing van het leren door de leerkracht	☐	X	☐	☐	Leerlingen sturen eigen leren
Alle leerlingen op bepaald basisniveau brengen	☐	☐	X	☐	Maximale uit elke leerling halen
Leerstof bepaalt de leerweg *	☐	☐	X	☐	Beginsituatie van de leerling bepaalt de leerweg
Nadruk op gestructureerde opdrachten*	☐	X	☐	☐	Nadruk op vrije opdrachten
Beoordeling van prestaties o.b.v. gelijke normering	☐	X	☐	☐	Beoordeling van leervorderingen o.b.v. beginsituatie van leerlingen
Beoordeling door de leerkracht	☐	X	☐	☐	Zelfbeoordeling door de leerling
Evaluatie onderwijs o.b.v. leervorderingen groep	☐	☐	X	☐	Evaluatie onderwijs o.b.v. leervorderingen individuele leerling
Evaluatie onderwijs door de leerkracht	☐	☐	X	☐	Evaluatie samen met leerlingen

Toelichting:

* Er zijn in bovenvermelde scores op een aantal punten verschillen tussen de onder- en bovenbouw van de school. Waar in de onderbouw de sturende rol van de leerkracht groter is, wordt vanaf het derde leerjaar de leerling nadrukkelijker betrokken bij de eigen leerontwikkeling.

Hoe wordt de continuïteit van de onderwijszorg voor elke leerling verzekerd?

Het ontwikkelingsplan is uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van de leerling. Het ontwikkelingsplan, opgesteld bij de start van de leerling, geeft een beeld van het mogelijke uitstroomperspectief naar arbeid of vervolgonderwijs en welke doelen daarvoor gehaald moeten worden. Tweemaal per jaar wordt het ontwikkelingsplan geactualiseerd en zo nodig bijgesteld. Een en ander wordt met de leerling besproken, ook de ouders worden voor een bespreking uitgenodigd. De coach kan zich richten tot een intern zorgteam wanneer er vragen over of problemen met leerlingen zijn. Zo nodig kan het Flex-ZAT ingeschakeld worden. De school werkt, vanuit een zelfde visie nauw samen met het jeugd- en gezinsteam JGT.

2.3 Onderwijsaanbod

Wij beschrijven hier de voorzieningen van de school tegen de achtergrond van alle mogelijke voorzieningen die op dit moment op scholen, van wat voor soort dan ook, bestaan. In de praktijk heeft geen enkele school alle voorzieningen. Van reguliere scholen kan, in de huidige verdeling van mensen en middelen onder de schoolsoorten, verwacht worden dat zij maar beperkt kunnen 'scoren' op deze velden van onderwijszorgvoorziening. Scholen voor speciaal onderwijs (en ook SBO en Praktijkonderwijs) bieden vergeleken met het (overige) reguliere onderwijs in zijn algemeenheid:

1. Meer aandacht per individuele leerling.
2. Meer (tijd om) aangepast onderwijsmateriaal (te maken).
3. Aangepaste fysieke ruimtes.
4. Inzet meerdere disciplines.

Veld 1: de hoeveelheid aandacht/handen in de klas

Hoeveel extra handen zijn op schoolniveau beschikbaar voor werk in het primaire proces met leerlingen.

Schoolniveau, situatie 1-10-2017

Functionaris(sen)	Aantal uren per week	Aantal betrokken lln.
Ambulant begeleider	28	24
Stagiaires orthopedagogiek	32	variabel
Orthopedagoog	17	variabel
RT	afh. van wat beschikbaar is	variabel
Taalspecialist	12	Variabel

Veld 2: de onderwijsmaterialen

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale didactische kenmerken

Aangepaste leerlijnen:

- X alternatieve methodes,
- X gericht op zelfredzaamheid
- X met een lager tempo, veel herhalen
- X die (veel/snel) lezen vermijden,
- X gericht op auditieve informatieverwerking,
- gericht op visuele informatieverwerking,
- uitgaand van sterk eigen probleemoplossend vermogen,
- anders, nl

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale pedagogisch/psychologische kenmerken:

Onderwijsmaterialen ondersteunend bij:

- methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling
- begrenzing van het gedrag, nl. inzichtkaarten
- uitdaging tot alertheid en activiteit, nl. MRT materialen
- het ervaren van successen en het ontvangen van beloningen, nl. groeikaarten en certificaten tbv het portfolio en diploma PrO
- begrip voor sociale interactie (met de volwassenen en de leeftijdsgenoten in de eigen omgeving)
- anders, nl

Aanpassingsvermogen aan kind specifieke fysieke belemmeringen (in aanvulling op de didactische materialen)

MRT materialen

Veld 3: de ruimtelijke omgeving

In de school zijn de volgende ruimtes beschikbaar / is voldaan aan de volgende ruimtelijke eisen:

Voor speciale bewegingsbehoeften

- rolstoeltoegankelijkheid
- time-out ruimte
- extra grootte van de lokalen, gangen en speel/gymruimten
- een speelplein met extra kwaliteit
Opm.: speelplein met pannakooi, tafeltennistafel, basketbalring

Voor verzorging en therapie

- verzorgingsruimte
- revalidatie- en therapieruimte (bv. voor fysiotherapie)
- omgeving gericht op sensorische beleving (snoezelmuur e.d.)
- rustruimte

Voor speciale leerbehoeften

- handenarbeidlokaal/atelier/technieklokaal
- speel-/gymlokaal
- keuken (voor leerlingen)
- schooltuin
- dierenverblijf
- zwembad
- anders, nl winkel

Opm.: Juist de praktijklokalen zijn voor de leerlingen met een speciale behoefte van groot belang, immers voor veel leerlingen is de praktijkschool eindonderwijs. Het opdoen van praktische vaardigheden in een 'praktijksetting' is een belangrijk onderdeel van het leerproces. De huisvesting van de Groene Hart Praktijkschool beperkt de school enigszins in haar praktische mogelijkheden: met bijna 190 leerlingen is de school overvol.

Veld 4: de expertise

De school heeft teamexpertise op het gebied van handelingsgericht werken, werken met leerlijnen en leerstijlen. De school heeft geen volledige expertise op het gebied van de teamaanpak van gedrag. Ouders zijn bij de school betrokken door deelname aan de klankbordgroep en de medezeggenschapsraad. Ouders worden minimaal driemaal per jaar op school uitgenodigd: éénmaal voor een algemene ouderavond en tweemaal om te spreken over het individueel ontwikkelingsplan en het onderwijsperspectiefplan.

De beschikbaarheid van expertise op specifieke gebieden is bij de Groene Hart Praktijkschool als volgt:

Binnenschools	Buitenschools snel toegankelijk	Expertiseveld
nee	nee	Visuele beperkingen
nee	ja	Auditieve beperkingen
ja	ja	Spraakmoeilijkheden en taalstoornissen
Ja	ja	Verstandelijke beperkingen
ja	nee	Motorische beperkingen
nee	ja	Beperkingen door chronische ziektes
ja	ja	Autisme Spectrum Stoornissen (ASS)
ja	ja	ADHD en ADD
ja	nee	Angst- en hechtingsstoornissen
ja	nee	Overige psychiatrische aandoeningen
ja	nee	Gedragsproblemen
ja	nee	Dyslexie
ja	nee	Onderwijsachterstanden andere culturen

Veld 5: de samenwerking met andere instanties

Uw voorziening onderhoudt contacten met de volgende externe partners:

	Nooit	Sporadisch	Regelmatig	Vaak	Integraal handelingsplan
SMW	☒	☐	☐	☐	☐
Jeugd en Gezins Team	☐	☐	☐	☒	☒
GGD	☐	☐	☐	☒	☐
Kinderziekenhuis	☐	☒	☐	☐	☐
Revalidatiekliniek	☒	☐	☐	☐	☐
Justitiële inrichting	☐	☒	☐	☐	☐
Gemeente leerplicht	☐	☐	☐	☒	☐
Provincie verkeerseducatie	☐	☐	☐	☐	☒

Toelichting: In het praktijkonderwijs is het hebben van contacten en samenwerken met het bedrijfsleven van essentieel belang. De school heeft een netwerk van stage contacten.

2.4 Kengetallen leerling populatie

Overnemen en/of verwijzen naar vensters voor verantwoording/zorgplan.

Per afdeling een overzicht opstellen.

Schooljaar	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017
Praktijkonderwijs					
Totaal aantal leerlingen	159	172	187	191	190
Leerlingen met lwoo	2	0	0	0	0
Leerlingen met LGF cluster 1	0	0	0	0	0
Leerlingen met LGF cluster 2	2	1	0	0	0
Leerlingen met LGF cluster 3	12	16	6	21	14
Leerlingen met LGF cluster 4	10	14	18	20	15
Verwijzingen PrO		<i>voor ons niet van toepassing</i>			
Verwijzingen vso cluster 1	0	0	0	0	0
Verwijzingen vso cluster 2	0	0	0	0	0
Verwijzingen vso cluster 3	2	0	-	1	0
Verwijzingen vso cluster 4	0	3	-	3	0
Thuiszitters	1	3	2	2	0
Voortijdig schoolverlaters	0	0	0	0	0

2.5 Gemiddeld aantal leerlingen per klas

	1 ^e leerjaar	2 ^e leerjaar	3 ^e leerjaar en hoger
Praktijkonderwijs	<i>15 lln in de stamgroep, 10 in de praktijkgroepen</i>		

2.6 Toelatingsbeleid CSG Groene Hart

Afgestemd op de richtlijnen van de Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS)

Voor aanmeldingen gedaan t/m 15 maart van enig jaar geldt dat de reguliere toelatingsprocedure gevolgd wordt. Dat betekent dat een bericht betreffende toelating of afwijzing tussen 13 en 21 april wordt verzonden.

Indien niet voldaan is aan de voorwaarden om toegelaten te worden, gaat na 21 april een tweede toelatingstermijn in van 4 weken.

* Voor LwOO en PrO geldt de aanmelddatum 1 februari. De formele procedure start vanaf 15 maart.

Aanmeldingen gedaan ná 15 maart worden op de wachtlijst geplaatst. Als de gegevens compleet zijn, ontvangt men uiterlijk 10 weken (6 weken met een eventuele verlenging van 4 weken) na ontvangst van het aanmeldingsformulier bericht over toelating of afwijzing.

Bij aanmeldingen voor hogere leerjaren geldt altijd de volgende regel: men krijgt pas bericht over mogelijkheid tot toelating na 15 juni. *Uitgangspunt* is dat wij niet tot toelating zullen overgaan als de klassengrootte wordt overschreden of de ondersteuningsvraag niet passend is bij ons onderwijs. In voorkomende gevallen zullen wij dit nader onderbouwen**.

Toelatingsvoorwaarden**

Een leerling wordt toegelaten indien:

- u de grondslag van onze school onderschrijft en/of respecteert
- de vraag om plaatsing conform het advies van de vorige school is
- de ondersteuningsvraag voor uw kind past bij de vestiging, zoals beschreven in het betreffende schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- de betreffende vestiging voldoende informatie heeft verkregen om een beeld te kunnen vormen over de ondersteuningsvraag
- de verstrekte informatie juist en volledig is
- er voldoende plaatsingsruimte is (dit geldt alleen na aanmelding later dan 15 maart of later dan 1 februari bij Lwooo en PrO-aanmelding).

** Als wij een leerling niet kunnen toelaten, gaan wij, conform de Wet op Passend Onderwijs, met u onderzoeken welke school of welke onderwijsvorm wel mogelijkheden heeft.

3 BASISONDERSTEUNING

Het begrip basisondersteuning staat niet in de wet. Basisondersteuning kan verschillen per school en samenwerkingsverband. Het is aan de schoolbesturen en het samenwerkingsverband om het ambitieniveau gezamenlijk te bepalen en in beleid te operationaliseren. Voor de scholen van het SWV MHR is de basisondersteuning iets dat in de klas plaatsvindt. Goed klassenmanagement is daarvoor van groot belang.

De basisondersteuning bestaat uit vier deelaspecten:

- 1 basiskwaliteit van de school, weergegeven door het toezichtarrangement dat de inspectie aan de school heeft toegekend
- 2 preventieve en licht curatieve interventies
- 3 ondersteuningsstructuur
- 4 planmatig werken

Deze deelaspecten staan beschreven in een checklijst. Deze checklijst is als bijlage bijgevoegd. Een nadere uitwerking volgt hieronder.

3.1 Basiskwaliteit

Uit het meest recente rapport van de onderwijsinspectie blijkt dat de Groene Hart Praktijkschool een basisarrangement heeft (september 2014).

3.2 Preventieve en licht curatieve interventies

Interventies binnen basisondersteuning	Beknopte omschrijving
- Dyslexie	De school neemt bij vermoeden van dyslexie contact op met de ouders. Een dyslexieverklaring is voor onze school niet nodig; bij overstap naar het MBO kan een dyslexieverklaring gevraagd worden. Wij geven de ouders hierin advies. Als een leerling moeite heeft met (begrijpend) lezen en spelling houden we daar in het MOP rekening mee. Indien nodig worden ondersteuningsprogramma's in gang gezet.
- Dyscalculie	Rekenzwakke leerlingen werken met een aangepast programma. Als uitgesloten is dat een leerling nog vorderingen kan maken op dit gebied bieden we hem alleen nog een 'onderhoudsprogramma' aan en laten we de leerling een compensatieprogramma volgen / andere competenties ontwikkelen.
- Minder dan gemiddelde intelligentie	In het uiterste geval plaatsen we door naar cluster-3.
- Meer dan gemiddelde intelligentie (hoogbegaafd)	Niet van toepassing.
- Gebruik aangepaste voorzieningen gebouw	Het zorgplein wordt dagelijks intensief gebruikt en het is erg plezierig dat we ruime lokalen hebben: onze leerlingen willen graag bewegen.
- Medische handelingen	Onze BHV-ers zijn EHBO-gecertificeerd. Een aantal ook AED. We handelen volgens het protocol medicijnverstrekking / medisch handelen.
- Lichte zorg in samenwerking met ketenpartners (bijvoorbeeld GGD)	De schoolarts voert medisch onderzoek uit. Deze dienst verzorgt ook voorlichting over gezondheid en verslavingsproblematiek. We voeren jobcoachactiviteiten uit in eigen beheer, volgens de subsidieregeling van de Gemeente Alphen. Bureau Halt, JGT, de schoolagent en ambtenaren leerplicht zijn regelmatige gasten.

- SoVa-training	Vindt plaats binnen de lessen: elke coach geeft 1 uur 'coaching' en minimaal 1 uur SoVa. Daarnaast verzorgen we Rots en Watertrainingen voor alle eerste klassen.
- Faalangstreductietraining	Het Praktijkonderwijs houdt als vanzelf rekening met faalangstige leerlingen. Er zijn 2 docenten die in 2016 de cursus 'faalangstreductietraining' volgden.
- Huiswerkbegeleiding	In de onderbouw wordt soms huiswerk gegeven voor de vakken Engels, Nederlands woordenschat en EHBO. In de bovenbouw wordt met name huiswerk gegeven voor VCA en BHV en bij de Entree-opleiding. Leerlingen krijgen tijdens 'werktijd' de gelegenheid om (extra) werk onder begeleiding van een docent te maken.
- Examentraining	Maakt vast onderdeel uit van het lesprogramma (zie ook 'werktijd') . We werken volgens de kwalificatiestructuur van het MBO, dus het gaat niet zozeer om AVO-examens, maar om het opbouwen van het portfolio en om het afleggen van de proeve van bekwaamheid. Veel leerlingen werken thuis met materiaal op het gebied van blended learning (boek in combinatie met software).
- Vragenlijsten om psychosociale problemen bij leerlingen te signaleren	Worden door de orthopedagoog in combinatie met de zoco en de coach, ouders en leerlingen ingezet.
- Remedial teaching	De zorgcoördinator onderzoekt de mogelijkheden.
- Steunlessen	Werktijd in de bovenbouw. Leerlingen werken dan aan vakken naar keuze en worden daarbij ondersteund door docenten.
- NT2	Er wordt per week vier uur NT2 verzorgd.
- Weerbaarheidstraining	Zie Rots en Watertraining, gebeurt indien nodig ook op individueel niveau.
- Concentratietraining	We hanteren de werkvorm 'denken, doen, nakijken'. Leerlingen beoordelen hun werk eerst zelf vóór ze het aan de docent voorleggen.
- Structuur uur	
- Zelfverdediging	Wordt bij ons niet verzorgd. In voorkomende gevallen verwijzen we door naar bijv. een door een sportschool verzorgde training.
- Taalbegeleiding	Zit in het curriculum. Zie taalbeleidsplan GHP.
- Rekenbegeleiding	

3.3 Ondersteuningsstructuur

Op de vo-scholen wordt onderscheid gemaakt tussen eerstelijns, tweedelijns en derdelijns ondersteuning. De eerstelijns en tweedelijns maken deel uit van de basisondersteuning van de school. De derdelijns valt onder de extra ondersteuning. De ondersteuningsstructuur binnen de basisondersteuning gaat in eerste instantie over de leraar en de mentor (eerste lijn).

Daarvoor wordt het volgende als minimum geformuleerd:

- klassenmanagement
- kennis van en kunnen omgaan met verschillende leer- en doceerstijlen
- begeleiden en vormgeven van een veilig groepsproces
- basiskennis en in basis kunnen omgaan met leer- en gedragsproblemen

3.3.1 Korte beschrijving van de school op basis van deze vier punten

NB: alle vier hieronder beschreven velden maken deel uit van het functioneringsgesprek.

Klassenmanagement	In de praktijkvakken ontwikkelen de leerlingen zich volgens het MOP. Dat vraagt veel van docenten. Leerling A kan werken aan een houten model, leerling B maakt een kozijnverbinding. Dat vraagt veel van de kennis en vaardigheden van de docent. Vrijwel overal wordt gedifferentieerd les gegeven. (differentiatie in tijd, niveau)
-------------------	--

Kennis van en kunnen omgaan met verschillende leer- en doceerstijlen	Leren door doen staat centraal. Collegiale consultatie is een gangbaar begrip.
Begeleiden en vormgeven van een veilig groepsproces	Jaarlijks wordt de SAQI en tevredenheidsonderzoeken afgenomen. Deze worden geevalueerd en de nodige acties worden geagendeerd (coachgesprekken, tijdens lessen cultuur en maatschappij, sovatraining, dramalessen). Bij 'competenties' beoordelen we het niveau van samenwerken, zelfreflectie e.d.; zo is het onderhouden van een veilig groepsklimaat vast onderdeel van het curriculum.
Basiskennis en in basis kunnen omgaan met leer- en gedragsproblemen	In 2015 hebben vijf collega's de cursus 'coachvaardigheden C' met goed gevolg afgerond. Deze kennis hebben zij gedeeld met andere teamleden. Aan de school zijn twee begeleiders passend onderwijs verbonden. Er is een gedragspecialist en één van de docenten studeert SEN.

3.3.2 Functionarissen eerste en tweede lijn

Bij de ondersteuning in de tweede lijn zijn op deze school de volgende functionarissen betrokken.

Functionarissen	Fte	Taken
Coach	totaal 1,3	Is beschreven in schoolplan. Coach is de spil in de driehoek school - leerling - ouders. Gaat verder dan mentoraat: de coach zorgt er voor dat de leerling stappen maakt naar het uitstroomprofiel.
Teamleider	0,4	Aansturen van het onderbouw cq bovenbouwteam.
Zorgcoördinator	0,6	Coördineert Passend Onderwijs, RT, NT2 en logopedie.
Vertrouwenspersoon	NB	Er is een externe vertrouwenspersoon; er zijn twee interne contactpersonen die kunnen doorverwijzen naar de externe vertrouwenspersoon. Het gaat dan om klachtrecht. De regeling is in de schoolgids opgenomen.
Remedial teacher	0,16	Preteaching, RT-taken, met name op het gebied van taalontwikkeling / vermeende dyslexie.
Logopedist	NB	Ondersteuning bij problemen in de mondelinge communicatie. In combinatie met andere taken van de huidige logopedist.
Decanaat	0,08	Leerlingen voorlichten over vervolgoopleidingen en het leggen van contact met die opleidingen; warme overdracht naar het MBO.
Orthopedagoog	0,5	De orthopedagoog is tevens teamleider onderbouw. -warme overdracht BaO -koude overdracht (o.a. DOD) -uitvoeren acties die voortvloeien uit de toetskalender -initiëren en uitvoeren van onderzoek. -werkt nauw samen met andere disciplines, waaronder de zorgcoördinator.
Psycholoog	0	We maken gebruik van externe diensten.
Gespecialiseerd docent		-leer- en gedragspecialist -taalcoördinator -vakdocenten -assessoren -intervisiecoach -jobcoaches

Externe functionarissen		
Vertegenwoordiger JGT		Onderhoudt contact over zorgleerlingen met de zorgcoördinator.
Schoolarts		Standaard GGD-schoolartsenonderzoeken; adviesunctie voor teamleden, inzet bij zorgwekkend ziekteverzuim leerlingen.
Medewerkers werkgeversservicepunt, UWV		Overleggen met stagebegeleiders en jobcoaches. Taak: leerlingen begeleiden naar werk en het ondersteunen van leerlingen als zij een baan hebben.
Schoolagent, leerplichtambtenaar en medewerke(s) SWV		Preventief en/of curatief optreden als dat in het belang van de leerling en/of diens ouder(s)/verzorger(s) is.

3.3.3 Ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur op school wordt gekenschetst door de volgende vormen van overleg.

Overleg	3.3.4 Behandelde onderwerpen
Leerlingbespreking	We kennen MOP-besprekingen (coaches en docenten onder / bovenbouwteam incl. bouw- en zorgcoördinator) en IZT-besprekingen (coach, orthopedagoog en zorgcoördinator).
Klasbespreking	3.3.5 Is verweven met een MOP-bespreking.
Intervisie	3.3.6 Er is op deze school (op afroep) een intervisiegroep die tot doel heeft het pedagogisch en onderwijskundig handelen van de docent te professionaliseren.
Intern zorgteam	3.3.7 Zie cel 'leerlingbespreking'.
Flex-ZAT	Hier worden leerlingen met school-overstijgende ondersteuningsvragen besproken
Overleg met de leerplichtambtenaar	3.3.8 Enkele malen per jaar worden leerplichtzaken doorgenomen met de zorgcoördinator; preventief overleg dat kan leiden tot curatief optreden.
Overleg begeleiders passend onderwijs / SWV	3.3.9 De begeleiders passend onderwijs worden aangestuurd door de zorgcoördinator. De BPO's worden door het SWV geschoold (enkele keren per jaar).
Overleg jobcoaching	3.3.10 Het PrO is verplicht leerlingen nog twee jaar na het verlaten van de school te volgen. Eén van de middelen daartoe is dmv het overleg met de (interne) jobcoaches met bijvoorbeeld medewerkers van het werkgeversservicepunt, het UWV en de gemeente Alphen aan den Rijn.
Overleg met SWV: zoco-overleg	3.3.11 Het SWV houdt vier-zesmaal per jaar een informatiebijeenkomst met zorgcoördinatoren. Doel o.a.: afstemmen acties.
Overleg Veilige School	3.3.12 De wethouder onderwijs roept schoolleiders regelmatig samen om veiligheidsthema's te bespreken.

3.4 Planmatig werken

De school hanteert een kwaliteitscyclus.

3.4.1 Volgen van de ontwikkeling van leerlingen

De wijze waarop de (leer)ontwikkelingen van de leerlingen worden gevolgd.

Naam adm.-pakket/systeem	Gegevens
Presentis	We zetten Presentis in als databank voor het MOP. Het gaat dan bijv. om NAW, leerrendementen, IQ, SE-problematiek, competentiegroei, uitstroomprofielen.
Toetsen	Vak - en vormingsgebieden
CITO	Taal en rekenen (DLE); DMT, spelling
Deviant/studiemeter	Idem, met name bovenbouw
SAQI	s.e.-problematiek
NIO / WISC / SON etc	IQ
Woordenschat	Nederlands, vaktaal en schooltaaltoetsen (schoolstelsel)
Peabody	Woordenschat (objectief)
Assessment Arbeid	Stagegeschiktheid
Bovenbouwproef	Geschiktheid deelname Entreeklas

Kenmerken van planmatig werken van de school.

De standaarden die de onderwijsinspectie hanteert voor 'planmatig werken' zijn leidend.

We verwijzen hier naar de checklijst, die als bijlage is toegevoegd. Het schoolplan 2018-2022 is leidend.

Groepsplannen, individuele ontwikkelingsplannen (MOP) en ontwikkelingsperspectief

De school werkt met **individuele ontwikkelingsplannen** (per leerling; driemaal integrale bespreking per leerling per jaar en driehoeksgesprek school - leerling - ouders tweemaal per jaar); **handelingsplannen** en **groepsplannen** (bijvoorbeeld voor vakken als cultuur en maatschappij; wordt aan het begin van elk schooljaar opgesteld en de stand van zaken gaat in de warme overdracht mee).

4 EXTRA ONDERSTEUNING

In dit hoofdstuk staat de extra ondersteuning/gespecialiseerde ondersteuning beschreven.

De extra ondersteuning bestaat uit arrangementen. Deze arrangementen kunnen licht en tijdelijk zijn, of structureler en intensiever. Het zijn arrangementen die op de school zelf worden gerealiseerd. Vaak in samenwerking met externe partners.

4.1 Extra arrangementen

In onderstaande tabel staat aangegeven wat de school beschikbaar heeft op de vijf velden, te weten Deskundigheid, Aandacht en tijd, Voorzieningen, Gebouw en Samenwerkingspartners. Tevens wordt vermeld voor welke ondersteuningsbehoefte dit arrangement toe te passen is.

Naam arrangement	Voor welke groep leerlingen
Aandacht en tijd	Alle leerlingen met een OPP dat uitstijgt boven basisondersteuning krijgen hierboven nog gemiddeld 20 minuten per week extra aandacht van de begeleider(s) Passend Onderwijs.
Materialen en hulpmiddelen	Alle materialen en hulpmiddelen zijn afgestemd op de mogelijkheden van de doelgroep. VB.: <ul style="list-style-type: none"> • de werkprocessen bij o.a. koken, horeca, techniek, ZW zijn op hulpkaarten beschreven. • Voor het vak rekenen hebben we (digitale) hulpmiddelen. • We werken zoveel mogelijk met concreet materiaal.
Deskundigheid	<i>Welke expertise wordt ingezet vanuit de school?</i> We hebben de volgende specialisten in huis: <ul style="list-style-type: none"> • Assessoren • Intervisiecoach • Jobcoaches • Leer- en gedragsspecialisten • Logopedist • Orthopedagoog • RT • Stagebegeleiders • Zorgcoördinator (master SEN)
Samenwerking	<i>Met welke partners?</i> JGT, Gemeenten, GGD, HALT, Leerplicht, Platform Praktijkonderwijs, Prisma, SWV (PO en VO).
Voorzieningen in het gebouw	De begane grond is goed toegankelijk; de verdiepingen zijn te bereiken middels een traplift. Brede gangen, ruime lokalen, praktische schooltuin, zorgplein.

De volgende leerlingen komen voor dit arrangement in aanmerking (voorwaarden):

Alle leerlingen, instrument is MOP.

4.2 Overzicht samenwerkingspartners

Voor de extra ondersteuning aan leerlingen op de school wordt samengewerkt met de volgende ketenpartners.

Samenwerkingspartner	Activiteit
SWV MHR	Zorgcoördinatoren overleg Overleg Kamer Rijnstreek (schoolleider) Plaatsingsoverleg (onderbouwcoördinator).
LwOO	Overleg bij op- en afstroom en curriculumoverleg
Prisma	
Cluster 1	nvt
Cluster 2	BPO, eventueel AB-er
Cluster 3	BPO, medewerkers Prisma
Cluster 4	BPO, medewerkers Parkcollege / Onderwijsvoorziening
GGD	Schoolartsenoverleg; Flex-ZAT, voorlichting gezonde school, voorlichting loverboys, voorlichting seksualiteit en relaties, voorlichting voedings- en genotsmiddelen.
JGT	Deelname Flex-ZAT, soms: één gezin, een plan.
GGZ	Contact indien leerling daar onder behandeling is.
Gemeente	Overleg op niveau wethouder onderwijs, wethouder verkeer, regisseur jeugdbeleid, het werkgeversservicepunt.
Politie	Overleg schoolagent, veilige school, Flex-ZAT.
CTVS	Inbreng Flex-ZAT / onderwijsopvangvoorziening.
Leerplicht	Casulistiek overleg, DUO-meldingen voorbereiden.
RMC	Regelmatig overleg binnen Kamer Rijnstreek.
Halt	Via leerplicht, maar ook voorlichting over bijvoorbeeld cyberpesten. Deelnemer 'veilige school'.
Veilig thuis (AMK)	Melding en afhandeling.
Raad voor de Kinderbescherming	Bij ondertoezichtstellingen en als informatiebron.
Onderwijs opvangvoorziening	Verwijzing en terugplaatsing van leerlingen met ondersteuningsvragen op het gebied van het se functioneren, met name gedrag.
ROC	Rechtstreekse samenwerking met MBO Rijnland op het gebied van Entree. Ook: delen van expertise, bijv. door deelname aan debatten, curriculumopbouw.
Centrum voor autisme	Adviesorgaan.
GGZ	Wordt betrokken bij hulp- en adviesvragen.
Platform Praktijkonderwijs	Het Praktijkonderwijs is in regio's verdeeld. Wij behoren tot regio 9c. Het Platform verzorgt studiebijeenkomsten, jaarvergaderingen, de uitstroommonitor, contacten met Vensters Voor Verantwoording. Platform is de link naar de politiek.
Directieoverleg Praktijkonderwijs	De directieleden van praktijkscholen in de regio komen zesmaal per jaar bijeen om onderwerpen aangaande het PrO te bespreken. Denk hierbij aan toeleiding Entree-opleiding, financiën, kwaliteitszorg, personeelsbeleid etc.

5 GRENZEN EN GROEIMOGELIJKHEDEN (AMBITIE)

5.1 Groeimogelijkheden basisondersteuning

De ambities van de school ten aanzien van het primaire proces staan vermeld in het schoolplan 2018-2022. In 2018 geldt dat t.a.v. 15 ontwikkelpunten / aandachtsgebieden. Enkele daarvan zijn

- het leerlingen stimuleren zelfstandig / samenwerkend te leren
- gebruiken van genormeerde toetsen en het volgen van de vorderingen van de leerlingen op cognitief en sociaal-emotioneel gebied en vwb de ontwikkeling van praktijkcompetenties.
- veiligheidsbeleid / beleid t.a.v. pesten.

5.2 Groeimogelijkheden extra ondersteuning

Deskundigheid, Aandacht en tijd, Voorzieningen, Gebouw en Samenwerkingspartners.

We willen met name investeren in het verhogen van het niveau van de basisondersteuning.

Daarnaast streven we er naar om de deskundigheid van collega's te verhogen. Het meerjaren professionaliseringsplan helpt daarbij.

5.3 Grenzen van de extra ondersteuning van de school

Leerlingen die een beschikking Praktijkonderwijs van het samenwerkingsverband hebben, zijn in principe toelaatbaar. Zie hiertoe de paragraaf 'aannamebeleid'. Leerlingen met sterk externaliserend gedrag worden in overleg doorgeplaatst.

Leerlingen die speciale ondersteuning nodig hebben (voorheen indicatie clusters 1 t/m 4) behoren tot de 'grensgevallen'. Zij moeten kunnen functioneren binnen de kaders van deze notitie.

Tenslotte: de Groene Hart Praktijkschool is bereid om mee te werken aan het delen van kennis.

6 PROFESSIONALSERING

De ambitie van de school is 'elke leerling optimaal begeleiden zoals in het MOP is vastgelegd'.

De voorkeur voor professionalisering gaat uit naar teamscholing en scholing individuele professionals. Goede partners op dit gebied zijn bijvoorbeeld hogescholen.

De afgelopen jaren heeft de Groene Hart Praktijkschool aan de volgende vormen van professionalisering aandacht besteed / besteedt de school aandacht aan

soort training	doelgroep	uitvoerder	resultaat
coachtraining (afgerond)	coaches	CED Rotterdam	5 coaches extern opgeleid (coach-3)
training docenten gebruik Presentis (is bezig)	Docenten, soms ook OOP	medewerkers Presentis	in 2022 is Presentis geheel operationeel
curriculum PrO (afgerond)	team	Platform Praktijkonderwijs	collega's in staat om de streef- en beheersingsdoelen in leerlijnen te verwerken
assessorentraining (aantal assessoren wordt gestaag uitgebreid)	jobcoaches en leden binnenkring diploma	verschillende aanbieders	medewerker in staat om processen en producten te beoordelen
kennismaking Rots en Water (enkele medewerkers opgeleid)	team incl. OOP	Cardea	teamleden hebben basiskennis zodat ze lln kunnen aanspreken door terminologie R&W

Voor de komende jaren zijn de Presentistrainingen van groot belang. Tevens is een van de docenten bezig met de opleiding 'rekencoördinator' (2018).

7 BIJLAGE 1 (OPGESTELD IN 2013, BIJGESTELD IN NOVEMBER 2015 EN OP 2 NOVEMBER 2017)

CHECKLIJST BASISONDERSTEUNING SAMENWERKINGSVERBAND VO MIDDEN-HOLLAND EN RIJNSTREEK

1. Basiskwaliteit - toelichting:

Dit aspect verwijst naar de minimale onderwijskwaliteit die gemeten wordt door het toezichtkader van de inspectie van het onderwijs. Scholen die onder het basistoezicht van de inspectie van het onderwijs vallen, hebben hun basiskwaliteit op orde.

Aspect	Toelichting
<i>X Onze school heeft basistoezicht van de inspectie.</i>	Ja, (opnieuw verleend per september 2014; SCOPE wordt in 2018 opnieuw door de inspectie bezocht).

2. Preventieve en licht curatieve interventies - toelichting:

Het tweede aspect van de basisondersteuning is gericht op de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt, al dan niet in samenwerking met partners. In het referentiekader wordt een minimale opsomming gegeven van de interventies die bij de basisondersteuning horen:

Aspect	Toelichting
<i>X Op onze school is de vroegtijdige signalering van leer-, opgroei- en opvoedproblemen in orde.</i>	<ul style="list-style-type: none">• We hanteren een toetskalender voor didactisch onderzoek en voor SE onderzoek• Alle leerlingen worden minimaal tweemaal per jaar besproken tijdens een MOP overleg.• Daarna wordt het MOP ook met de ouders en de leerling samen besproken.• Voorts houden de specialisten (zorgcoördinator, orthopedagoog en de logopedist een vinger aan de pols en komen op initiatief van de coach van de leerling in actie).• Zo nodig wordt het Interne Zet ingeschakeld.• Dat geldt ook voor andere (externe) partijen.• De leerplichtambtenaar houdt 6-wekelijks zitting op de school.• Observatie uitstromers SBaO, warme overdracht; stage-assessments en absentieregistratie.• GGD (schoolarts), bij zorgwekkend ziekteverzuim.

<p><i>X Op onze school is er structureel aandacht voor een veilig schoolklimaat.</i></p>	<p>Zie Vensters (scholen op de kaart)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school onderhoudt de kwaliteitscyclus d.m.v. enquêtes leerling-, ouder- en personeelstevredenheid. • Eenmaal per drie jaar neemt de school deel aan het landelijke ITS veiligheidsonderzoek. • De school neemt deel aan het Regionale Veiligheidsoverleg. • Alle onderzoeksgegevens worden met alle partijen (leerlingen, ouders in de klankbordgroep, personeel en alumni) besproken. • Het onderwerp veiligheid is een vast onderdeel bij Vensters. • In het jaarplan wordt altijd een kopje ‘veiligheid opgenomen. • Voorts is er uiteraard een pestprotocol, collega’s surveilleren in elke pauze etc. • Er is een achterwacht aanwezig op het zorgplein. • De RI&E wordt zorgvuldig bijgehouden en geëvalueerd. • Er is een brochure schoolregels (te vinden op de site; leerlingen en ouders worden hiervan op de hoogte gesteld middels onze nieuwsbrief).
<p><i>X Op onze school is een specifiek onderwijsaanbod voor leerlingen met dyslexie.</i></p>	<p>Het Samenwerkingsverband Rijnstreek hanteert een IQ ondergrens van 85 voor dyslexie-onderzoek. Dit in tegenstelling tot wat het Steunpunt Dyslexie aanhoudt: een IQ van 70! Vrijwel al onze leerlingen komen dus zonder dyslexieverklaring binnen en er is meestal geen onderzoek naar dyslexie gedaan. Niettemin bieden we ons onderwijs zodanig aan dat ook mogelijke (laagbegaafde) dyslecten goed mee kunnen komen.</p>
<p><i>X Op onze school is een specifiek onderwijsaanbod voor leerlingen met dyscalculie.</i></p>	<p>Praktijkonderwijs is onderwijs voor leerlingen voor wie vaststaat dat overwegend een orthopedagogische en orthodidactische benadering is geboden. Wij verzorgen dus ook adaptief rekenonderwijs. Dyscalculie is ws. evenals dyslexie voor een deel van onze leerlingen niet te indiceren (IQ-eis).</p>
<p><i>X Op onze school is een afgestemd onderwijsaanbod voor leerlingen die hoogbegaafd zijn.</i></p>	<p>Praktijkschoolleerlingen vallen niet onder de term ‘hoogbegaafd’.</p>
<p><i>X Ons schoolgebouw is toegankelijk en heeft aangepaste werk- en instructieruimtes en hulpmiddelen voor leerlingen die dat nodig hebben.</i></p>	<p>Het gebouw en de inrichting zijn van goede kwaliteit en aangepast aan de doelgroep. Er is een traplift aanwezig.</p>
<p><i>X Onze school heeft een aanpak gericht op sociale veiligheid en een aanpak gericht op het voorkomen van gedragsproblemen.</i></p>	<p>Een bepaald percentage leerlingen van Praktijkonderwijs is niet goed in staat om zelfstandig hulp te zoeken. Daarom wordt standaard in oktober de SAQI afgenomen. Ook als leerlingen niet ‘opvallen’ wordt dus duidelijk of het sociaal aanvaard voelen voldoende is. De SAQI wordt jaarlijks herhaald.</p> <p>Voorts spelen de coaches en de eerder genoemde specialisten een onmisbare rol in het voorkomen en/of reguleren van gedragsproblematiek. Alle eerstejaars krijgen de training Rots en Water.</p> <p>Tot het standaard curriculum behoren SOVA lessen, drama en coach-uren.</p>

<i>X Onze school heeft een protocol voor medische handelingen.</i>	Wij volgen het protocol medisch handelen / medicijnverstrekking (2017). 30% van de collega's in staat om te reanimeren en de AED te gebruiken. De GGD wordt geconsulteerd bij epidemieën zoals griep.

3. De Onderwijsondersteuningsstructuur - toelichting:

Bij dit aspect van de basisondersteuning gaat het om de expertise die in de school aanwezig is om interventies te plegen, de manier waarop dat in de school georganiseerd is, en met welke onderwijs- en ketenpartners wordt samengewerkt.

Aspect	Toelichting
<i>X Onze school beschikt over functie- en taakprofielen die inzicht geven hoe de ondersteuningsstructuur is georganiseerd.</i>	Het Scope-functieboek is leidend.
<i>X Onze school heeft een overzicht van de gemiddelde groepsgrootte en de beschikbare personeelsformatie per klas.</i>	Uitgegaan wordt van 10 leerlingen per praktijkgroep en 15 leerlingen tijdens AVO-lessen. Vanuit Foleta zijn allerlei andere berekeningen te maken.
<i>X Onze school beschikt over een overzicht van de gecertificeerde expertise binnen de school.</i>	Per 1 augustus 2017 zijn alle docenten bevoegd. Daarnaast zijn alle specialisten gediplomeerd. Zie Vensters.
<i>X Onze school beschikt over een overzicht van de samenwerkingsrelaties met externe partners ten behoeve van de ondersteuning van leerlingen.</i>	Ja, dat staat in Scholenopdekaart.nl

4. Planmatig werken - toelichting:

Als een school planmatig werkt, betekent dat dat de school een goede manier hanteert om na te gaan welke onderwijsbehoefte leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod kan organiseren en dat regelmatig evalueert.

Als het nodig is, kan de school bovendien aanvullende expertise van buiten inschakelen. De volgende standaarden zijn relevant voor het planmatig werken.

Aspect	Toelichting
<i>X Op onze school ontwikkelen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zich naar hun mogelijkheden.</i>	Het individueel ontwikkelingsplan is daarbij leidend. Het MOP wordt mede door de leerling geschreven. De rubrieken zijn: <ul style="list-style-type: none">• Hoe denk ik (de leerling) over mijn ontwikkeling?• Wat zijn de mogelijkheden van de leerling?• Wat is het ontwikkelingsperspectief volgens de ouders en de school?• Welke ontwikkelingen maakt de leerling door en welke moet hij in de nabije toekomst doormaken om het gewenste uitstroomprofiel te bereiken?• In hoeverre laat de leerling zien in welke mate hij de doelen heeft behaald?• Op welke gebieden moet extra aandacht aan de ontwikkeling van de leerling worden geschonken?
<i>X Onze school biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.</i>	Er is een leerplan Nederlands dat daarbij als basis voor het handelen dient. Streefdoel is niveau 1F en waar dat mogelijk is kan een leerling koersen op 2F. Daarnaast is er een door de logopedist opgesteld woordenschatprogramma. Deze speelt tevens een rol bij de behandeling van spraaktaalproblemen.
<i>X De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op onze school.</i>	Zie Scholenopdekaart.nl In het najaar van 2015 is de RI&E uitgevoerd en in 2016 de ITS veiligheidsmonitor; er wordt voortdurend gewerkt aan veiligheid in en om het gebouw.
<i>X Onze school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.</i>	Naast bovengenoemde veiligheidsmonitor (waaruit onder meer de veiligheidsbeleving van de leerlingen blijkt) heeft in het najaar van 2015 een risico-inventarisatie (RI&E) plaatsgevonden. Onderdeel daarvan is het Arbobeleid voor het personeel. De RI&E is geëvalueerd door een bevoegde externe instantie. Daarnaast worden jaarlijks tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen en personeel uitgevoerd. Ook uit de SAQI, die volgens een toetskalender cyclisch wordt afgenomen, komen gegevens tbv sociale veiligheid. Tijdens coachgesprekken en gesprekken met de leerlingenraad wordt ook gesproken over de veiligheidsbeleving.

<p><i>X Onze school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school.</i></p>	<p>Elementen van het veiligheidsbeleid zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • schoolregels • SAQI • coachgesprekken • MOP-besprekingen • leerlingenraad • klankbordgroep <p>Het ontruimingsplan is vastgesteld in overleg met de Brandweer en de Gemeente Alphen aan den Rijn.</p>
<p><i>X Het personeel van onze school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.</i></p>	<p>In het document 'schoolregels' zijn artikelen hieromtrent opgenomen (met name 1.4, 3.2 en 3.3). De leerlingen worden zowel preventief (SoVa-uur, lessen cultuur en maatschappij, lessen drama, lessen Rots en Water) als curatief (maatregelen genoemd in de brochure 'schoolregels') aangesproken op het aanleren en/of onderhouden van positieve houdingsaspecten.</p>

<i>X De leraren van onze school stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.</i>	We werken niet slechts met tempo- en niveaudifferentiatie, maar ook 'differentiatie naar belangstelling'. Met name in de bovenbouw wordt veel onderwijs 'op maat en naar belangstelling' verzorgd. Leerling A van een stamgroep kan zich bijvoorbeeld voorbereiden op het behalen van een bromfietscertificaat; en leerling B uit diezelfde stamgroep kan een reanimatie-AED certificaat behalen.
<i>X De leraren van onze school stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.</i>	Dat hangt van de verschillende vakken af: bij AVO-vakken en de branches Techniek, ZW en Groen kan dat goed, bij de branches Horeca en koken is dat niet altijd haalbaar omdat we geen oneindig aantal ingrediënten in huis kunnen halen en de receptuur voor de leerlingen gelijk is. Soms mislukken gerechten dan ook, maar de docenten zijn goed in staat om alle leerlingen basistechnieken koken aan te leren.
<i>X De leraren op onze school stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.</i>	Zie bovenstaande cel. Indien nodig passen we het rooster aan aan de behoeften en mogelijkheden van individuele leerlingen.
<i>X De leraren op onze school stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.</i>	Ja, sommige leerlingen doorlopen de school en worden geplaatst in een baan of op het MBO in drie jaar, anderen hebben vier, vijf of meer jaren nodig. Leerlingen blijven zelden zitten in de zin zoals dat in het overig voortgezet onderwijs wel gebeurt. Ook op microniveau is tempodifferentiatie een normaal gegeven.
<i>X Onze school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.</i>	Onze toetskalender bevat uitsluitend dergelijke instrumenten. Wat het volgen van competenties betreft maken we gebruik van systemen die ook in het MBO worden toegepast en/of van speciaal voor het Praktijkonderwijs ontwikkelde materialen. Het portfolio wordt gebruikt om bewijzen voor het diploma in te verzamelen.
<i>X De leraren van onze school volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.</i>	De MOP's van onze leerlingen worden minimaal tweemaal per jaar bijgesteld en met de leerlingen en hun ouders doorgesproken. De coaches voeren voortdurend en gecontroleerd interventies uit in samenspraak met de andere docenten. Het geheel staat onder supervisie van twee coördinatoren, een voor de onderbouw en een voor de bovenbouw. Zij leiden de MOP-besprekingen.
<i>X Onze school stelt bij plaatsing zo nodig een ontwikkelingsperspectief vast.</i>	Voor en met alle leerlingen van het Praktijkonderwijs een MOP worden opgesteld, dat is een verplichting en de onderwijsinspectie toetst daar op. Naast het feit dat het een verplichting is, zouden we ook niet anders willen werken: het MOP is basis voor ons handelen.
<i>X Onze school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes.</i>	In de vorige cel is beschreven dat we onze leerlingen volgen middels het MOP en ook de ouders en bedrijven spelen daar een rol in. Het betreft een aanpak volgens een PDCA-cyclus. De toetskalender en het stage-assessment spelen daarin een belangrijke rol.
<i>X Onze school signaleert vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben.</i>	

<i>X Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt onze school de aard van de ondersteuning voor de leerlingen.</i>	
<i>X Onze school voert de ondersteuning planmatig uit.</i>	
<i>X Onze school evalueert regelmatig de effecten van de ondersteuning.</i>	
<i>X Onze school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overschrijden.</i>	Ja, binnen en via het Samenwerkingsverband VO Midden-Holland en Rijnstreek en met de JGT's.
<i>X Onze school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.</i>	Ja, door de warme overdracht en de gegevens uit het DOD ontstaat een beeld van wat de individuele leerling nodig heeft en daar baseren we ons leerstofaanbod en de pedagogische aanpak op. De coaches en vakdocenten gebruiken daar de door ons beschreven leerlijnen bij. Het leerstofaanbod wordt op adaptieve wijze aangeboden.
<i>X Onze school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.</i>	Aan het begin van het schooljaar wordt in het MOP een ontwikkelingsperspectief beschreven. Dat wordt dynamisch bijgehouden en bijgesteld. Tweemaal per jaar wordt e.e.a. geëvalueerd. Ook aan het eind van de onderwijsloopbaan op onze school vindt proces- en productevaluatie plaats (onderdeel inspectiekader).
<i>X Onze school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.</i>	

<i>X Onze school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.</i>	Dat doen we door de PDCA cyclus te volgen. Bronnen: schoolplan, jaarplannen. Middelen: www.scholenopdekaart.nl ; het jaarverslag en dergelijke. Zie volgende cellen.
<i>X Onze school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.</i>	Ook hier volgen we de PDCA-cyclus. Instrumenten daarbij zijn o.a. <ul style="list-style-type: none"> • Het schoolplan (met bijlage 'streefdoelen') en • De schoolgids • De toetskalender • Het MOP en het MOP-overleg (o.a. competentieschalen) • Het inspectiekader • De jaarplannen en het jaarverslag. • Gesprekken met de klankbordgroep en de MR
<i>X Onze school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.</i>	Dat doen we aan de klankbordgroep ouders, de deelraad, de leerlingenraad, het bestuur, de onderwijsinspectie. Middelen daarbij zijn o.a. het jaarverslag en Scholen op de Kaart.